

Motion till riksdagen 2022/23:997

av **Martin Kinnunen m.fl. (SD)**

Ett starkare djurskydd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevara och utveckla svensk animalieproduktion för en god djurhälsa och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera och tillse att den målinriktade djurskyddslagen leder till en ändamålsenlig djurskyddsnivå med minskad byråkrati samt större flexibilitet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur det mest effektivt går att höja ambitionen på djurskyddsområdet utan att också hämma svensk konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en kostnadsnyttoanalys bör göras av hur olika förslag om höjd ambition inom djurskyddet påverkar svensk konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur man kan underlätta för djurhållare som vill hålla djur utomhus hela året om ett fullgott djurskydd samtidigt ska kunna säkerställas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillståndsplikt ska gälla för djurhållande cirkusar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om icke föranmälda inspektioner av cirkusdjurs stationära ytor och transportytor och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av en positiv lista över de djur som ska vara tillåtna att hålla på cirkus och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av en positiv lista för sällskapsdjur och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de som arbetar med djurskyddstillsyn i fråga om animalieproduktion bör ha tidigare yrkeserfarenhet av djurhållning och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur kontrollsystemet för djurskyddskontroller kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbud mot import av animalier som under uppfödning utsatts för hälsoskadlig tvångsmatning som orsakat lidande för djuret, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om forskning på alternativa bedövningsmetoder för grisar inför slakt och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att flytta beslutsfattandet av djurförbud till domstol och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kostnadsansvar vid upphävda beslut om djurförbud och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av grovt djurplågeri på straffskalan med minimistraff om ett år och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en djurskyddsbalk och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa kompetensförsörjningen avseende djurskydd inom polisen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rikstäckande översyn av de svenska djurparkerna och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om svenskt djurskydd som vägledning inom EU och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa import av animalier som producerats på ett sätt som avviker från svensk djurskyddslagstiftning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett förbud mot slakt utan bedövning inom EU och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om märkning av kött som halal- eller kosherlaktats och avblodats utan bedövning och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur djurs juridiska status kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av en djurskyddsombudsman och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat stöd till forskning för att ta fram djurfria alternativ till dagens djurförsök och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om minimikrav för utomhusvistelse för hästar och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav som säkerställer vem som ligger bakom en annons för försäljning av hundar och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jämförelsepriser för veterinärkostnader och tillkännager detta för regeringen.

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om forskning och studier på minkars behov och beteenden i fångenskap och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utvärdering av rådande föreskrifter för minkhållning för att undersöka hur minkars välfärd har påverkats sedan införandet och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reglering av burhöns bäst sker på EU-nivå och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i internationella forum verka för en reglering av handel med vilda djur och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för internationell reglering av villkoren för djur i fångenskap och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att oberoende internationella inspektörer tillåts kontrollera länder vars djurmarknader återkommande orsakar smittspridning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en internationellt erkänd deklaration om djurs välfärd och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten ska åläggas att ta ett nationellt helhetsansvar för att kartlägga, bekämpa och lagföra de individer och organisationer som ägnar sig åt kriminell djurrättsaktivism, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka straffsatserna för kriminell djurrättsaktivism och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en kommande utredning om deltagande i kriminella organisationer ska inkludera kriminell verksamhet som bedrivs av organiserade djurrättsaktivister och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en straffskärpning specifikt för civil olydnad som drabbar djurägare och deras näringsgren och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har bland världens mest omfattande djurskyddslagar och dessutom många oerhört duktiga djuruppfödare och engagerade djurägare. Lagstiftningen kring djuromsorgen är unik och går många gånger längre än andra stora livsmedelsproducerande konkurrentländers lagstiftning. En god djuromsorg uppnås då lantbrukaren eftersträvar att djuren ska växa och må bra. En god djurhälsa, tillväxt och produktion hänger intimt samman.

I Sverige är djuren jämförbart friska, och antibiotikaanvändningen är låg, vilket ger goda skäl att bevara och utveckla svensk animalieproduktion. Den nuvarande trenden med minskande svensk jordbruksproduktion innebär per automatik ökad import av livsmedel från länder med lägre ambitioner på miljö- och djurskyddsområdet. En

förutsättning för ett varierande kulturlandskap och mycket av vår biologiska mångfald, är ett livskraftigt lantbruk. Öppna och levande landskap är inte att ta för givet. Det förekommer endast om det är hållbart att bedriva jordbruk och hålla djur.

Djurskyddslagen

Det är positivt med den översyn som genomförts i samband med den nya djurskyddslagens framtagande. Djurens hälsa ska vara i fokus, samtidigt som lagstiftningen behöver anpassas till en modern animalieproduktion och dess villkor. Positivt är att den nya djurskyddslagen tar steg mot att göra lagstiftningen mer målstyrd och mindre detaljstyrd. Samtidigt är det beklagligt att arbetet ännu inte slutförts, utan att regeringen sköt ett flertal frågor på framtiden genom att tillsätta nya utredningar. När nu en ny djurskyddslag ändå finns på plats är det viktigt att noga följa hur den nya lagstiftningen fungerar i praktiken. Det bör säkerställas att den målinriktade ramlagen leder till en ändamålsenlig djurskyddsnivå med minskad byråkrati och större flexibilitet.

För att tillgodose både en god ekonomi och ett gott djurskydd för olika djurhållare som har varierade förutsättningar, bör fokus ligga på en mer flexibel och målstyrd djurlagsstiftning med möjlighet till individuellt anpassade lösningar. När det råder mindre konflikt mellan dessa värden blir det enklare för djurhållarna att tillgodose högt ställda djurskyddskrav. Därför bör regeringen inom en snar framtid utvärdera och tillse att den nya djurskyddslagen leder till en ändamålsenlig djurskyddsnivå.

Kostnads-nyttoanalys

Svenskt djurskydd ska vara präglad av höga ambitioner. Samtidigt är det uppenbart att det finns en målkonflikt mellan förbättrad djurvälstånd inom lantbruket och svensk konkurrenskraft på området. Redan i dag innebär det starka svenska djurskyddet en konkurrensnackdel för svenska livsmedelsproducenter, vilket gör det svårare att öka svensk livsmedelsförsörjning. Det bör därför utredas närmare hur man kan höja ambitionen på djurskyddsområdet på det mest effektiva sättet utan att hämma svensk konkurrenskraft. En kostnads-nyttoanalys borde därför göras av hur olika förslag om höjd ambition inom djurskyddet påverkar svensk konkurrenskraft. Målet bör vara att fortsätta arbetet med att utveckla svenskt djurskydd med lägsta möjliga negativa påverkan för det svenska lantbruket.

Ligghallskravet

Ligghallskravet har upplevts som ett problem för nötköttsproducenter som önskar ha sina djur frigående året om. Föreskrifterna innebär i dag att djuren inte kan hållas frigående året runt även om vädret tillåter det och fodertillgång tillgodoses, utan att ingå i ett särskilt kontrollprogram. Den nya djurskyddslagen är uttalat mer målinriktad. Det är positivt. Därför bör det utredas hur regelverket kan förändras så att det underlättas för djurhållare som vill hålla djur utomhus året om, om nödvändiga förutsättningar finns och ett bibehållet gott djurskydd är säkrat.

Tillståndsplikt för cirkusar

En viktig del i ett bra och trovärdigt djurskydd är försiktighet med användande av djur enbart för nöjes skull. En god utvärderingsgrund för djurs välmående är huruvida de får utlopp för sina naturliga behov och beteenden. Livet på en cirkus innebär i de allra flesta fall stora inskränkningar av möjligheterna till detta. Djuren drabbas av cirkusens alla resor och därmed följande transporter, samt begränsade möjligheter till lämpliga utrymmen. Därför är det viktigt att följa upp djurens hälsotillstånd med jämna mellanrum. Djurhållande cirkusar måste enligt dagens regler besiktigas minst en gång årligen, före den första föreställningen för säsongen. Däremot ställs inga grundläggande krav på cirkusägarnas kompetens innan djurhållning kan komma på tal. Det som kontrolleras är levnadsvillkoren samt att befintliga regelverk följs.

Cirkusar ska omfattas av en tillståndsplikt där endast de cirkusägare som uppfyller vissa grundläggande krav beviljas tillstånd att hålla djur. Vid upprepade brott mot regelverken ska ett sådant tillstånd kunna dras in permanent. Dessutom bör de besiktningsbesök som i dag sker efter beställning av cirkusägarna själva kompletteras med icke förannmälda inspektioner vad gäller både transporter och stationära förvaringsplatser.

Förbud mot icke-domesticerade djur på cirkus

Skötsel av icke-domesticerade djur regleras i dag av samma föreskrifter som för djur i djurparker, dock med ett flertal undantag. Detta förefaller minst sagt orimligt, då djurhållning i djurparker kan motiveras med såväl artbevarande som undervisande syfte, och alltså har mer än ett rent underhållningsvärde för människor.

Djurskyddsutredningens bedömning att icke-domesticerade djur inte är lämpliga att hålla inom cirkusverksamhet är viktig att ta fasta på. Därför är det välkommet att den nya djurskyddslagen förbjuder elefanter och sjölejon i detta sammanhang. Däremot är det en brist att den nya djurskyddslagen enbart förbjuder ytterligare två arter. Det skulle i framtiden kunna öppna upp för andra icke-domesticerade djur inom cirkusverksamheterna. Ett gränsdragningsproblem på området föreligger. Det gäller definitionen av vad som är och inte är icke-domesticerade djur. Av den anledningen behöver en så kallad positiv lista skapas över de djur som ska vara tillåtna att hålla på cirkus, samt att andra djur per automatik förbjuds.

Införande av positiv lista för sällskapsdjur

Ordningen i dag är att ansvarig myndighet har till uppgift att förbjuda djurhållning av exempelvis rovdjur eller exotiska djur som anses vara vilda. Detta är en ineffektiv ordning. En bättre ordning vore införandet av en så kallad positiv lista som beskriver vilka djur som är tillåtna att ha som sällskapsdjur för privatpersoner. En sådan ordning skulle stärka djurskyddet och garantera att förbud inte utfärdas i efterhand och orsakar onödigt krångel och komplikationer. Därför behöver ett införande av en positiv lista för sällskapsdjur utredas.

Djurskyddskontroller

Djurskyddskontrollerna måste vara rättssäkra. Det är viktigt att de som arbetar med miljö- och djurtillsyn har relevant kompetens för ändamålet. Personal som arbetar med djurskyddstillsyn av animalieproduktion bör ha tidigare yrkeserfarenhet av djurhållning.

Under 2020 uppdagades flera grova överträdelser gällande djurskyddsregler på vissa svenska gårdar och slakterier. Det har bland annat handlat om slaktare som sparkat och på andra sätt plågat grisar som helt eller delvis har bedövats och som inte heller avlivats inom de föreskrivna tidsramarna. Det har även uppmärksammats att djur från ett stort antal gårdar, där förelägganden gjorts men där åtgärder för att förbättra förhållandena för djuren inte har vidtagits av djurhållarna, fått fortsätta lida. Av rapporteringarna att döma fungerar inte tillsynen tillfredsställande. Enligt uppgifter gör tillsynsmyndigheterna endast besök på 7,5 procent av landets gårdar per år, något som möjliggör djurplågeri när inte tillräckliga resurser för kontroll finns. Vi ställer oss positiva till den utredning som tillsatts avseende hur kontrollsystemet för djurskyddskontroller kan förbättras, samt möjligheten till införande av kroppskameror och/eller övervakningskameror på djurgårdar och slakterier, för att underlätta kontrollarbetet. Vi ser fram emot resultatet av utredningen som ska redovisas senast den 31 maj 2023.

Tvångsmatning

Tvångsmatning i animalieproduktion är kanske mest känt vid framställandet av foie gras, gåslever. Det är en produktionsmetod som är förbjuden i flera länder, däribland Sverige. Detta hindrar dock inte svenska konsumenter att åtnjuta denna delikatess eftersom, även om metoden är förbjuden i Sverige, det fortfarande är möjligt att importera animalier som framställts genom övergödning och tvångsmatning i andra länder. Gässen dör många gånger redan innan slakt, genom skador på organ eller av kvävning. Vi anser det vara nödvändigt att gå längre än enbart ett produktionsförbud i Sverige. Regeringen bör i stället verka för ett importstopp av animalier som framställts genom övergödning eller skadlig tvångsmatning.

Alternativa bedövningsmetoder av grisar inför slakt

I dag används flera metoder för bedövning av grisar inför slakt, samtliga med olika för- och nackdelar. Den vanligaste metoden är att grisarna i grupp gasas med koldioxid. Denna metod är vedertaget plågsam för grisarna under bedövningsprocessen, som i värsta fall tar flera minuter. Under tiden bedövningen börjar verka känner grisarna stickningar och sveda i halsen, och djuren kippar efter luft. Eftersom inga av de mest använda bedövningsmetoderna är stress- och smärtfria för grisarna behövs det mer forskning om alternativa metoder för bedövning av grisar inför slakt.

Kostnadsansvar och rättssäkerhet

I de fall myndighetsutövning leder till konsekvenser för djurhållningen, som har visat sig omotiverade, måste djurhållaren hållas skadelös. Det är grundläggande att denna prövning kännetecknas av hög rättssäkerhet. Djurförbud är den mest drastiska konsekvensen, som i princip innebär näringsförbud. Beslut rörande djurförbud fattas i

dag av tillsynsmyndigheten. Det bör utredas huruvida beslut rörande djurförbud kan överföras till domstol, samtidigt som det är viktigt att tillsynsmyndigheter fortsatt ges möjlighet att snabbt ta beslut om omhändertagande av djur som far illa. Det allmännas skadeståndsansvar vid fel eller försummelse i myndighetsutövningen kan inte anses vara tillräckligt. Om ett beslut upphävs bör staten därför ta ansvar för den skada och de kostnader som omhändertagandet medför.

Grovt djurplågeri

Straffen ska skärpas för våldsbrottslingar, där skydd av allmänheten är en viktig orsak och upprättelse för offer och anhöriga en annan. I och med detta vill vi även förtydliga vad som ska gälla för våld mot djur. En uppdatering krävs av straffskalan, för att sända ut skarpare signaler om hur allvarligt samhället ser på djurplågeribrott. För att samhället ska kunna förmedla budskapet att djurplågeri inte accepteras under några som helst omständigheter, föreslås införandet av brottsrubriceringen ”grovt djurplågeri”, samt att straffet för grovt djurplågeri ska vara lägst ett års fängelse och högst fyra års fängelse.

Inför en djurskyddsbalk

Svensk lagstiftning är i dag splittrad vad gäller djurs rättigheter. Genom att samla all lagtext som rör djur i en särskild djurskyddsbalk åskådliggörs lagstiftningen bättre, samtidigt som det tydliggör och sätter fokus på djurens rättigheter.

Säkerställ kompetensförsörjningen avseende djurskydd inom polisen

Djur kan inte föra sin egen talan, vilket gör dem beroende av människan och vår välvilja. Därför är det viktigt att arbetet med djur och hanterandet av brott mot djur sköts på ett korrekt och effektivt sätt. Dessvärre kräver denna typ av arbete ofta både resurser och specialkompetens som är ovanliga inom den ordinarie polisorganisationen. I några delar av landet har polisen inrättat lokala avdelningar med speciella djurskyddspoliser. Detta är en positiv utveckling, men det finns ett stort behov av att på nationell nivå ta ett samlat grepp om att säkerställa kompetensförsörjningen inom djurskyddsfrågorna för polisen. I Sverige har satsningarna på djurpoliser än så länge varit av mindre och lokal karaktär, men det finns i större utformning bland annat på Malta och i USA. För att skapa förutsättningarna för en liknande utveckling i Sverige behöver det säkerställas att djurskyddsfrågorna blir en naturlig del inom ramen för den ordinarie polisutbildningen. Detta i syfte att stärka kompetensförsörjningen inom polisen på området.

Djur i djurparker

Djurparkerna har en viktig undervisande och folkbildande roll i samhället, och djurparkerna arbetar dessutom artbevarande i en rad olika projekt. Ett stort värde finns med djurparkerna och de projekt de arbetar med. Ett antal olika larmrapporter de senaste åren har dock visat att det finns djurparker som brister i sina rutiner och som inte lever

upp till fastställda regelverk. Det har handlat om allt från dåliga arbetsförhållanden för personal till dålig djurhållning, samt dåliga och underdimensionerade djurhägn. Med anledning av detta behövs en rikstäckande översyn av de svenska djurparkerna, för att säkerställa att de lever upp till fastställda regelverk.

Svenskt djurskydd som vägledning inom EU

Den svenska djurhållningen ska präglas av höga djurskyddsambitioner. I en internationell jämförelse är djurskyddslagstiftningen i Sverige väl utvecklad. Det är bra, men det medför samtidigt att de flesta djuruppfödare i Sverige har högre kostnader än sina konkurrenter i andra länder. Därigenom kan bönder i många andra EU-länder, till följd av lägre djurskyddskrav, sälja sina produkter till ett lägre pris. För att svenska bönder inte ska missgynnas är det viktigt att djurskyddslagstiftningen harmoniseras inom EU, genom att EU-kraven skärps. Därför bör regeringen verka för att den svenska djurskyddslagen ska tjäna som vägledning för utveckling av hela EU:s djurskyddskrav.

Förbud mot slakt utan bedövning

Många svenskar äter i dag kött från djur som halal- eller kosherslaktats, ofta helt utan vetskap. Slaktmetoderna innebär kortfattat att djuren avlivas och avblodas helt utan bedövning, vilket innebär ett utdraget dödsförlopp med onödigt lidande, smärta och ångest. Eftersom det tycks finnas en marknad för dessa produkter, och därmed också ekonomiska incitament, går allt fler köttproducenter över till dessa slaktmetoder. Andelen kött som slaktats med dessa båda slaktmetoder är växande. I vissa producentländer slaktas till exempel allt får- och lammkött med detta tillvägagångssätt. I en rapport från EU-kommissionen framkommer det att en betydande del av nötkreaturen slaktas utan bedövning inom EU.

Sverige behöver få möjlighet till undantag som möjliggör att vi kan stoppa importen av animalier som kraftigt avviker från intentionerna i svensk djurskyddslagstiftning. Innan ett sådant undantag är på plats bör regeringen verka för generella förbud på EU-nivå mot denna brutala slaktmetod. För att stärka konsumentmakten vill Sverigedemokraterna verka för att allt kött från djur som halal- eller kosherslaktats och avblodats utan bedövning, och som saluförs i Sverige, tydligt ska märkas. Vidare bör Sverige verka för att allt kött som upphandlas via offentlig upphandling ska komma från djur som slaktats och avblodats efter bedövning i enlighet med intentionerna i svensk lagstiftning.

Utökat rättsskydd för djur

För att bättre spegla allmänhetens uppfattning om djurs juridiska status, i synnerhet gällande sällskapsdjur, bör en statlig utredning tillsättas för att föreslå hur djurs juridiska status som individer kan stärkas. I samband med detta bör det övervägas att införa en djurskyddsombudsman som kan bistå med juridisk hjälp i djurskyddsmål som gäller sällskapsdjur.

Djurförsök

Enligt svensk lag får djurförsök inte användas om fullgoda alternativ utan inblandning av djur existerar. Trots detta genomförs flera tusen djurförsök per år i Sverige. Användandet av djurförsök ska minimeras så långt det är möjligt genom att alternativa metoder som inte kräver inblandning av djur tas fram. Att verka för djurfria metoder handlar inte enbart om att se till djurens bästa. Djurförsök är dyra och det är vanligt förekommande att försöken inte ger de kunskaper som krävs om hur människor påverkas av de läkemedel och kemiska substanser som testas. Ökat stöd till forskning behövs, vilket syftar till att ta fram djurfria alternativ till dagens djurförsök.

Utomhusvistelse för hästar

Djurskyddslagen säger att djur ska kunna utföra sådana beteenden som är starkt motiverade för dem. Det tycker vi är positivt. I Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om hästhållning står det att hästar normalt sett dagligen ska ges möjlighet att röra sig fritt i sina naturliga gångarter utomhus. Att ha möjlighet säkerställer dock inte att de får alla sina behov tillgodosedda. Föreskrifterna behöver kompletteras med ett minimikrav på hur mycket hästar behöver röra sig fritt utomhus dagligen.

Hundsmuggling

Att smuggla hundar in till Sverige kan vara en lukrativ affär, på djurens bekostnad. Inte sällan kommer valparna från så kallade valpfabriker, med miserabla förhållanden för hundarna. Det handlar om hundar som förvaras i trånga små burar med flera hundar i varje bur. Det har uppdagats fall där hundar fått stämbanden avklippta för att de inte ska kunna skälla och avslöja den kriminella verksamheten, valpar som tas för tidigt från sina mödrar, trånga transporter, förfalskade papper, sjuka valpar m.m. Misslyckas smugglingen tar ofta smugglarna en annan färdväg in i landet, om inte valparna avlivas på plats. Svensk tull upptäcker en del av de valpar som smugglas in i landet, men långt ifrån alla. Samtidigt har det allt oftare påtalats av tullpersonal att distriktsveterinärer inte har tid att komma för att inspektera valparna för att avgöra hur de ska hanteras.

När de hundvalpar som olovligt införts till Sverige ska säljas, ofta på marknadsplatser online, kan det vara svårt för köpare att urskilja att det rör sig om en smuggelhund. Även om det upptäcks kan det vara svårt att finna ut vem som verkligen ligger bakom en annons och som bär ansvaret för försäljningen. Därför behöver krav ställas vid annonsering av hundar, som säkerställer vem som är den faktiska säljaren, för att vid upptäckten av försäljning av smuggelhundar också kunna väcka åtal.

Det har rapporterats om att veterinärer på våra svenska djurkliniker som fattar misstankar om att hundar de behandlar är smuggelhundar inte har möjlighet att agera på grund av veterinärers tystnadsplikt, vilket försvårar för veterinärer att upprätta en anmälan vid misstanke om hundsmuggling.

Jämförelsepriser på veterinärkostnader

Veterinärkostnaderna har ökat de senaste åren, och många djurägare anser kostnaderna vara för höga. Det kan vara svårt att veta om de höga priserna för djurvård är rimliga,

framför allt i stressade situationer när man behöver söka akutvård för sitt djur. Referenspriser skulle underlätta för den som söker vård för sitt djur, för att kunna jämföra priser och känna sig trygg med att hen får betala rätt pris för rätt vård. Regeringen behöver därför genom lämplig myndighet ta fram och tillhandahålla information om referenspriser för veterinärvård. Referenspriserna bör också synas tydligt på varje veterinärklinikens prislista.

Minkhållning

Minkfarmer har såväl som andra djurfarmer i Sverige lagar och krav att förhålla sig till. I djurskyddslagen står det att djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att de kan utföra sådana beteenden som de är starkt motiverade för och som är viktiga för deras välbefinnande (naturligt beteende). Aktuella myndighet utfärdar kontinuerligt nya föreskrifterna avseende minkhållning. Emellertid har det inte utvärderats hur minkarnas välfärd har påverkats. Enligt SLU:s rapport från 2020 om minkhållningen i Sverige behövs det mer studier på minkars välfärd. För att säkerställa att djurskyddslagen verkligen efterlevs på ett tillfredställande sätt behöver forskning och studier göras på minkars behov och beteenden i fångenskap. En utvärdering behöver göras av gällande föreskrifter för att undersöka hur minkars välfärd har påverkats.

Burhöns

De värphöns som finns i svensk produktion i dag är till övervägande del frigående inomhus. Det är förbjudet att hålla höns i oinredda burar, men en del hålls i inredda burar där de har möjlighet att värpa i rede, sitta upphöjt och sandbada. Frågan om frigående höns kontra höns i inredda burar är komplex, eftersom båda systemen har för- och nackdelar. De höns som hålls i stora grupper inomhus blir lätt stressade och kan börja hacka på varandra. Frigående höns har även en högre skadefrekvens och fler sjukdomar, vilket troligen beror på den mer komplexa miljön. Höns i inredda burar är däremot mer begränsade i sin rörelsefrihet.

Till följd av att det europeiska medborgarinitiativet, ”End the Cage Age”, har Europeiska kommissionen meddelat att man kommer att ta fram ett lagförslag för att förbjuda bland annat höns i bur som produktionssystem. Sverigedemokraterna anser att frågan om burhöns bäst regleras på EU-nivå, för att uppnå lika konkurrensvillkor på den europeiska marknaden.

Internationellt arbete för en sund djurhållning

Respekten för djur som individer är skäl nog att verka för en sund djurhållning. Ohälsa och farliga, ibland till och med dödliga, sjukdomar för människan, hänger ofta tätt ihop med en osund djurhållning. Att försöka minimera risken för att nya sjukdomar sprids bör ligga i allas intresse. Sverige, som många gånger ligger i framkant på djurskyddsområdet, behöver med tydlighet visa på vikten av att lyfta dessa frågor betydligt mer i internationella sammanhang.

Det är ett faktum att Kinas roll i smittspridningen under coronapandemin inte går att vifta bort, men mot bakgrund av hur djurhållningen ser ut på andra platser i världen hade det lika gärna kunnat starta någon annanstans. De djurmarknader som vi ser på

dessa platser präglas ofta av ett ofattbart och brutalt djurplågeri, i kombination med en usel hygien. De är källan till oerhört många virus som drabbar oss och ett så stort problem att de snarast och omedelbart och permanent måste stängas ned. Regeringen bör verka för en internationell reglering av såväl handel med vilda djur som villkoren för djur i fångenskap.

Internationella inspektioner

Trots att man på olika håll har antytt annat, trängs fortfarande livrädda och extremt stressade djur på varandra i rostiga och alldeles för små gallerburar, samtidigt som andra djur styckas bredvid på djurmarknader rund om i världen. Djuren sitter ofta fortfarande fjättrade, i väntan på sin ofta ofattbart plågsamma död, när de grillas, flås och skållas levande. Vi ser även sedan 2018 att Kina återigen öppnar upp för medicinsk handel med exempelvis noshörningshorn och tigerdelar, som anses bota impotens eller olika besvär. Detta göder den omfattande tjuvjakten på svårt utrotningshotade djur. Det är inte konstigt att dessa djurmarknader i vissa fall hemlighålls, men det är likväl en skandal att ansvariga politiker inte tar sitt ansvar trots alla de ekonomiska och inte minst hälsofarliga konsekvenser deras djurmarknader medför för hela världen. När så inte sker måste omvärlden agera. Regeringen bör därför verka för att oberoende internationella inspektörer tillåts kontrollera länder vars djurmarknader återkommande orsakar smittspridning.

Internationellt erkänd deklARATION om djurs välfärd

FN:s deklARATION om mänskliga rättigheter är någonting som de flesta i dag ser som viktig att förhålla sig till när man talar om mänskliga rättigheter i internationella sammanhang. Det är en vägledande deklARATION för mänskligheten om hur vi ska leva för att gemensamt forma humana samhällen. Det visar även vilken möjlighet som finns när stora delar av världen går samman för att sätta ribban för hur vi ska vara mot våra medmänniskor. Vad som saknas är en liknande deklARATION om djurs rättigheter, något som den internationella djurrättsgruppen WSPA (World Society for the Protection of Animals) arbetar med. Sådana rättigheter för djur saknas trots vetskapen om att behandlingen av djur ofta återspeglar hur man som individ behandlar människor. Respekten för andra individer hänger ihop, oavsett art.

Tidigare har en svensk regering meddelat att man stöder kravet på den tänkta FN-deklARATIONen om djurs välfärd, dock utan fortsatt engagemang. Regeringen bör snarast möjligt arbeta vidare inom FN med att erkänna WSPA:s deklARATION om djurs välfärd (Universal Declaration for Animal Welfare, UDAW).

Kriminella djurrättsaktivister

Sverigedemokraterna anser att Polismyndigheten ska åläggas att ta ett nationellt helhetsansvar för att kartlägga, bekämpa och lagföra de individer och organisationer som ägnar sig åt kriminell djurrättsaktivism. Dessutom ska straffsatserna för denna typ av brottslighet ökas kraftigt. En kommande utredning om deltagande i kriminella organisationer ska inkludera kriminell verksamhet som bedrivs av organiserade djurrättsaktivister.

Civil olydnad

Svenskt djurskydd är bland det starkaste i världen. Trots detta ställer sig aktivister och organisationer över lagen. Aktivister saboterar och försvårar företagares möjligheter att idka djurnäring genom att förstöra, hota och släppa ut djur. Den ekonomiska skadan blir tung och många överväger att byta bransch. Förövarna gömmer sig inte enbart bakom maskering utan också bakom slagordet civil olydnad. Regeringen bör återkomma med lagförslag om straffskärpning, specifikt för civil olydnad som saboterar för och drabbar djurägare och näringsidkare som arbetar med djur.

Martin Kinnunen (SD)

Staffan Eklöf (SD)

Elsa Widding (SD)

Beatrice Timgren (SD)

Björn Tidland (SD)

Mats Nordberg (SD)